แนวทางปฏิบัติการส่งต่อผู้ป่วยด้วยรถ GMC ในสถานการณ์อุทกภัย

โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา

หน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉินและนิติเวช (17 ตุลาคม 2569)

ใช้ในกรณี เส้นทางยะหา–ยะลาได้รับผลกระทบจากอุทกภัย รถ Ambulance ไม่สามารถผ่านได้อย่างปลอดภัย และมีการประสานใช้รถ GMC ร่วมกับ ฉก.47 เพื่อเคลื่อนย้ายผู้ป่วยผ่านพื้นที่น้ำท่วมไปยังจุดส่งต่อที่กำหนด

1. เกณฑ์การใช้รถ GMC

พิจารณาใช้รถ GMC เมื่อ

1. เส้นทางปกติไม่สามารถใช้รถ Ambulance ได้
2. มีการยืนยันจากหน่วยงานพื้นที่/ฉก.47 ว่ารถ GMC สามารถผ่านเส้นทางได้
3. ผู้ป่วยมีความจำเป็นต้องส่งต่อ ไม่สามารถรอจนเส้นทางปกติเปิดได้
4. โรงพยาบาลปลายทางตอบรับผู้ป่วยแล้ว
5. ทีมแพทย์ประเมินแล้วว่าสามารถเคลื่อนย้ายผู้ป่วยได้โดยมีมาตรการลดความเสี่ยงที่เหมาะสม

หลักสำคัญ: หากยังไม่ยืนยันความปลอดภัยของเส้นทาง ห้ามนำผู้ป่วยเข้าสู่พื้นที่น้ำท่วม

2. ขั้นตอนก่อนส่งต่อ

2.1 แพทย์ประเมินและ Stabilize ผู้ป่วย

ก่อนเคลื่อนย้าย ต้องประเมินอย่างน้อย

1. Airway
2. Breathing
3. Circulation
4. Disability/GCS
5. Vital signs
6. ความเสี่ยงระหว่างนำส่ง

พร้อมแก้ไขภาวะคุกคามชีวิตก่อนออกเดินทางเท่าที่ทำได้

2.2 In charge ER ประสานงาน

ประสานอย่างน้อย 3 จุด ได้แก่

1. โรงพยาบาลยะลา/โรงพยาบาลปลายทาง

แจ้ง Diagnosis, Severity, Treatment, Vital signs และระบบการเดินทางด้วย GMC

2. ฉก.47

ขอสนับสนุน

1. รถ GMC
2. พลขับ
3. กำลังพลช่วยยกเคลื่อนย้าย
4. ข้อมูลความปลอดภัยของเส้นทาง

5. จุดรับ–ส่งผู้ป่วย
6. จุดเปลี่ยนถ่ายพาหนะหากมี

3. ทีมภายใน รพร.ยะหา

1. พยาบาลส่งต่อ จำนวน 2 คน
2. พนักงานขับรถ จำนวน 1 คน
3. เจ้าหน้าที่ศูนย์เปล/คนงาน จำนวน 1 คน
4. งานบริหาร/ช่าง จำนวน 1 คน
5. รปภ. สำหรับจัดพื้นที่และเส้นทางรถ จำนวน 1 คน

แนวทางต้นแบบกำหนดให้มีการประสานกำลังคน เตรียมออกซิเจน เปล และเครื่องมือการแพทย์ก่อนการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย ซึ่งควรคงหลักการนี้ไว้ในระบบของ รพร.ยะหา คู่มือ ปฏิบัติงานส่งต่อผู้ป่วย ...

3. การเตรียมรถ GMC

ก่อนนำผู้ป่วยขึ้นรถ ต้องตรวจ

1. ความพร้อมของรถ
2. สภาพรถพร้อมใช้งาน
3. ระบบเบรกและยาง
4. ระดับน้ำมันเชื้อเพลิง
5. ระบบไฟส่องสว่าง
6. พื้นรถไม่ลื่น
7. มีจุดยึดเปลและอุปกรณ์
8. มีหลังคาหรืออุปกรณ์ป้องกันฝนตามความเหมาะสม
9. มีบันไดหรืออุปกรณ์ช่วยขึ้น–ลงรถ
10. มีวิทยุ/โทรศัพท์สื่อสาร
11. อุปกรณ์ความปลอดภัย
12. เสื้อชูชีพ
13. เชือก
14. ไฟฉาย
15. อุปกรณ์สะท้อนแสง
16. ถุงกันน้ำสำหรับเอกสารและอุปกรณ์
17. อุปกรณ์ยึดตรึงผู้ป่วยและเครื่องมือ

4. การเตรียมอุปกรณ์การแพทย์

ให้พิจารณาตามระดับความรุนแรงของผู้ป่วย อย่างน้อยควรมี

1. Portable oxygen พร้อมออกซิเจนสำรอง
2. Bag Valve Mask

3. Monitor
4. Suction
5. Defibrillator/AED ตามข้อบ่งชี้
6. Infusion pump/Syringe pump
7. IV fluid
8. Emergency drugs
9. Airway equipment
10. Spinal board หรือ Scoop stretcher ตามข้อบ่งชี้
11. ชุดทำแผล/ห้ามเลือด
12. PPE
13. ผ้าห่ม/อุปกรณ์ป้องกัน Hypothermia

เอกสารต้นแบบกำหนดให้เครื่องมือแพทย์และถังออกซิเจนต้องถูกเตรียมและยึดให้มั่นคงก่อนออกเดินทาง

5. การเคลื่อนย้ายผู้ป่วยขึ้นรถ GMC

1. แต่งตั้ง Team Leader เพียง 1 คน เป็นผู้สั่งการ
2. กำลังคน
3. จัดบุคลากรให้เหมาะสมกับน้ำหนักและสภาพผู้ป่วย โดย
4. ทีมด้านล่างรับผิดชอบยก
5. ทีมบนรถรับผู้ป่วย
6. พยาบาลควบคุม Airway/สาย IV/อุปกรณ์การแพทย์
7. ใช้คำสั่งพร้อมกัน

“เตรียม – 1 – 2 – 3 – ยก”

และ

“เตรียม – 1 – 2 – 3 – วาง”

เพื่อป้องกันผู้ป่วยตกหล่นและลดการบาดเจ็บของเจ้าหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางต้นแบบที่กำหนดหัวหน้าทีมและการนับจังหวะในการยกผู้ป่วย

6. การจัดตำแหน่งผู้ป่วยบนรถ GMC

ผู้ป่วยต้อง

1. อยู่บนเปล/อุปกรณ์เคลื่อนย้ายที่เหมาะสม
2. ยึดตัวผู้ป่วยด้วยสายรัด
3. ยึดเปลกับโครงสร้างรถอย่างมั่นคง
4. จัดศีรษะให้ทีมสามารถดูแล Airway ได้
5. สาย IV, ETT และอุปกรณ์ต่าง ๆ ต้องไม่ตึงหรือพับงอ
6. Oxygen

7. ถังต้องตั้ง/วางในตำแหน่งปลอดภัย
8. ยึดกับโครงสร้างรถอย่างน้อย 2 จุด

ห้ามวางถังออกซิเจนโดยไม่มีการยึดตรึง

เครื่องมือ

Monitor, suction, infusion pump และเครื่องมืออื่นต้องยึดติดกับโครงสร้างรถ และสามารถหยิบใช้ได้ทันที

7. การจัดทีมบนรถ GMC

สำหรับผู้ป่วยทั่วไปอย่างน้อยควรมี

1. พลขับ GMC
2. เจ้าหน้าที่ ฉก.47 ตามระบบ
3. พยาบาลส่งต่อ 1 คน
4. เจ้าหน้าที่ช่วยดูแล/เคลื่อนย้ายตามความเหมาะสม
5. ผู้ป่วย Critical

   เช่น

   ETT

   Shock

   Severe trauma

   STEMI

   Stroke

   Sepsis shock

   Obstetric emergency

ให้แพทย์เป็นผู้พิจารณา ระดับทีมและอุปกรณ์เพิ่มเติมเป็นรายกรณี

8. ระหว่างเดินทาง

พยาบาลส่งต่อรับผิดชอบ

ประเมินอย่างต่อเนื่อง

1. Airway
2. RR / SpO_2
3. BP / PR
4. GCS
5. Pain
6. Bleeding
7. IV line
8. Oxygen supply
9. ต้องบันทึก

10. Vital signs
11. เวลา
12. Treatment
13. Medication
14. การเปลี่ยนแปลงของอาการ

หากผู้ป่วยทรุดลง ให้แจ้ง Team Leader/แพทย์ตามช่องทางสื่อสาร และประเมินจุดปลอดภัยสำหรับให้การช่วยเหลือ

9. ความปลอดภัยระหว่างรถ GMC เคลื่อนที่

พลขับต้อง

1. ใช้ความเร็วตามสภาพเส้นทาง
2. หลีกเลี่ยงการเบรกหรือเร่งอย่างรุนแรง
3. ไม่เข้าสู่พื้นที่ที่ไม่ทราบระดับน้ำ
4. ไม่ฝ่ากระแสน้ำเชี่ยวโดยไม่ได้รับการประเมิน
5. ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ควบคุมพื้นที่/ฉก.47

ห้ามปฏิบัติ

1. ห้ามบุคลากรยืนดูแลผู้ป่วยโดยไม่มีจุดยึดจับ
2. ห้ามนั่งบริเวณขอบรถ
3. ห้ามปล่อยอุปกรณ์วางอิสระ
4. ห้ามเคลื่อนย้ายผู้ป่วยขณะรถยังเคลื่อนที่
5. ห้ามทำหัตถการที่มีความเสี่ยงสูงขณะรถเคลื่อนที่ หากสามารถหยุดรถในพื้นที่ปลอดภัยได้

10. เมื่อถึงจุดเปลี่ยนถ่าย

รถ GMC จอดใน พื้นที่ที่กำหนดและปลอดภัย

ก่อนเคลื่อนย้าย

1. ดับ/จอดรถให้มั่นคง
2. Team Leader ประเมินพื้นที่
3. ตรวจความพร้อมของทีมรับ
4. เตรียมอุปกรณ์รับผู้ป่วย
5. ตรวจ Airway, IV, Oxygen และอุปกรณ์
6. ปลดสายยึดเฉพาะเมื่อทีมพร้อมยก
7. Team Leader ให้จังหวะเคลื่อนย้าย
8. หากต้องเปลี่ยนต่อเป็น เรือ ต้องทำ Safety Briefing ก่อนทุกครั้ง

11. การแจ้งโรงพยาบาลปลายทาง

ก่อนถึงจุดรับ ให้พยาบาลส่งต่อแจ้ง

ตำแหน่งปัจจุบัน

1. ETA
2. Vital signs ล่าสุด
3. อาการเปลี่ยนแปลง
4. Treatment ที่เพิ่มขึ้น
5. จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ต้องช่วยรับผู้ป่วย

กำหนดให้แจ้งโรงพยาบาลปลายทางล่วงหน้าเมื่อถึง จุด check point ก่อนถึงจุดรับเพื่อเตรียมทีมและกำลังคน

12. การส่งมอบผู้ป่วย

ใช้ ATMIST หรือ SBAR

A – Age

T – Time

M – Mechanism/Medical complaint

I – Injury/Information

S – Signs/Vital signs

T – Treatment

ส่งมอบพร้อม

1. ใบ Refer
2. ผลตรวจ
3. ยา
4. Imaging
5. Treatment record
6. Timeline การเดินทาง

13. หลังเสร็จสิ้นภารกิจ

ดำเนินการ

1. ตรวจอุปกรณ์
2. เติมออกซิเจน
3. เติมยาและเวชภัณฑ์
4. ทำความสะอาด/ฆ่าเชื้อ
5. ตรวจความเสียหายของเครื่องมือ
6. รายงาน Incident/Near miss
7. บันทึกเวลาการปฏิบัติงาน
8. ทำ AAR หลังภารกิจ

กำหนดให้มีการรวบรวมปัญหาและรายงานอุบัติการณ์หลังการส่งต่อ เพื่อนำมาทบทวนและพัฒนาระบบ

Flow

เส้นทางยะหา–ยะลาขาด

↓

Ambulance ผ่านไม่ได้

↓

แพทย์ประเมิน/สั่ง Refer

↓

Stabilize Patient

↓

In charge ER ประสาน

รพ.ยะลา + ฉก.47 + GMC + ทีมรับปลายทาง

↓

ตรวจ เส้นทาง + รถ + ทีม + อุปกรณ์

↓

เคลื่อนย้ายผู้ป่วยขึ้น GMC

↓

ยึด Patient + Stretcher + O_2 + Equipment

↓

GMC เคลื่อนย้ายผ่านพื้นที่อุทกภัย

↓

จุดเปลี่ยนถ่าย

↓

GMC ⟶ เรือ / Ambulance ฝั่งปลายทาง

↓

ATMIST/SBAR

↓

โรงพยาบาลยะลา

↓

บันทึก Incident + AAR

หลักความปลอดภัยสำคัญ

SAFE ROUTE – SAFE VEHICLE – SAFE PATIENT – SAFE TEAM – SAFE HANDOVER

SWS. ยะหา
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา

FLOW การส่งต่อผู้ป่วยในสถานการณ์อุทกภัย
กรณีเส้นทางยะหา–ยะลาขาด

⚠ เมื่อรถพยาบาล Ambulance ไม่สามารถผ่านได้อย่างปลอดภัย

1. เส้นทางยะหา–ยะลาขาด
2. Ambulance ผ่านไม่ได้
3. แพทย์ประเมิน / สั่ง Refer
4. Stabilize Patient
5. In charge ER ประสาน
   รพร.ยะหา + หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 47 + GMC + ทีมรือปลายทาง
6. ตรวจ
   เส้นทาง + รถ + ทีม + อุปกรณ์
7. เคลื่อนย้ายผู้ป่วยขึ้น GMC
8. ยึด
   Patient + Stretcher + O_2 + Equipment
9. GMC เคลื่อนย้ายผ่านพื้นที่อุทกภัย
10. จุดเปลี่ยนถ่าย
11. GMC → เรือ / Ambulance ฝั่งปลายทาง
12. ATMIST / SBAR
13. โรงพยาบาลยะลา
14. บันทึก Incident + AAR

เส้นทางการเคลื่อนย้าย (Multi-Modal Route)

ER รพร.ยะหา → Ambulance (ช่วงที่ผ่านได้) → GMC (ผ่านพื้นที่อุทกภัย) → เรือ (ตามสภาพพื้นที่) → Ambulance (ฝั่งปลายทาง) → โรงพยาบาลยะลา

ร่วมกัน... เพื่อความปลอดภัยของผู้ป่วย และทุกชีวิตในมวลน้ำ

ER รพร.ยะหา | ทีมส่งต่อผู้ป่วย

หลักความปลอดภัยสำคัญ

"SAFE ROUTE – SAFE VEHICLE – SAFE PATIENT – SAFE TEAM – SAFE HANDOVER"

ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติเมื่อเกิดอุทกภัยและเส้นทางปกติไม่สามารถใช้งานได้